

**Intake entree en de relatie
met het studieadvies**

Versie 1.0

Titel	:	Intake entree en de relatie met het studieadvies
Project/Werkgroep	:	Werkgroep studieadvies/platform Entree
Auteur(s)	:	Mieke de Haan
Illustraties	:	
MBO Raad	:	Houttuinlaan 6 Postbus 2051 3440 DB Woerden T: 0348 - 75 35 00 E: info@mboraad.nl I: www.mboraad.nl
Woerden	:	Februari 2014
Versienummer	:	1.0

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
2	Deelnemers aan de entreeopleiding	5
3	Studieadvies	6
4	Organisatie en procedure van de intake	7
5	Leerlingen die zijn uitgevallen uit het vo	8
6	Leerlingen vanuit praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs ^[1]	10
7	Probleemleerlingen rond de 20 jaar	12
8	Anderstalige leerlingen vanuit de ISK en oudere inburgeringsgerechtigden	14
9	23-plus volwassenen, werkenden en niet-werkenden	16
10	Tot slot	18

Bijlagen:

- Bijlage 1 Beoordelingslijst studieadvies (Friesland)
- Bijlage 2 Van intake tot studieadvies (ROC de Leijgraaf)
- Bijlage 3 Scholing en ondersteuning (Friesland)
- Bijlage 4 Eigen verklaring (Da Vinci College)
- Bijlage 5 Mentorformulier (Da Vinci College)
- Bijlage 6 Intake instrumenten

1 Inleiding

Deze notitie geeft een aantal handvatten voor de intake van studenten voor de entreeopleiding en voor afspraken die mbo-scholen rond het studieadvies in de entreeopleiding kunnen maken. Het document bevat diverse voorbeelden van de wijze waarop scholen dit aanpakken. Het zijn de resultaten van discussies die in de werkgroep studieadvies en het platform Entree zijn gevoerd over de toelating van de verschillende groepen tot de entreeopleiding. Ze laten zien hoe scholen zich, op basis van ervaringen die ze al hebben met de doelgroep, voorbereiden op de toekomst. De voorbeelden zijn in december 2013 en januari 2014 besproken in verschillende bijeenkomsten over het toelatingsbeleid voor de entreeopleiding en ongediplomeerde instroom in mbo-niveau 2, 3 en 4.

2 Deelnemers aan de entreeopleiding

De deelnemers die zich melden bij de entreeopleiding, voldoen aan twee criteria:

1. Zij zijn **niet** toelaatbaar tot mbo-niveau 2 tot en met 4. In artikel 8.2.1 van de WEB staan deze vooropleidingseisen genoemd.
2. Zij zijn op 31 juli van het jaar zestien jaar of ouder.

In het algemeen zijn er vijf groepen deelnemers die zich kunnen melden voor een entreeopleiding:

1. leerlingen die zijn uitgevallen uit het vo (vsv-leerlingen van het vo);
2. leerlingen vanuit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs;
3. probleemleerlingen rond de twintig jaar;
4. anderstalige leerlingen vanuit de Internationale Schakelklas (ISK) en oudere inburgeringsgerechtigden;
5. 23-plus-volwassenen, werkenden en niet-werkenden.

3 Studieadvies

Over het begrip 'bindend studieadvies' ontstaat nog wel eens verwarring. De wet spreekt één keer over een 'bindend studieadvies' in de kop van artikel 8.1.7a. Verder wordt in het artikel (en in de wet) het begrip 'bindend' niet gebruikt.

De tekst van het eerste lid luidt:

*"Het bevoegd gezag brengt aan iedere deelnemer die is ingeschreven in een entreeopleiding uiterlijk binnen vier kalendermaanden na aanvang van de opleiding **advies** uit over de voortzetting van zijn opleiding."*

De tekst van het tweede lid luidt:

*"Aan een advies als bedoeld in het eerste lid **kan** het bevoegd gezag **een besluit tot ontbinding van de onderwijsovereenkomst**, bedoeld in artikel 8.1.3, verbinden. De ontbinding is slechts gerechtvaardigd indien de deelnemer naar het oordeel van het bevoegd gezag, met inachtneming van zijn persoonlijke omstandigheden, onvoldoende vorderingen heeft gemaakt in de opleiding. Het bevoegd gezag kan van de bevoegdheid krachtens dit lid slechts gebruik maken indien het gezorgd heeft voor zodanige voorzieningen dat de mogelijkheden voor goede voortgang van de opleiding zijn gewaarborgd."*

Lid 1 en lid 2 van dit artikel laten zien dat een goede intake belangrijk is, zodat de student als hij geplaatst is, kan rekenen op voorzieningen waarmee een goede voortgang van zijn opleiding is gewaarborgd. Is er ondanks deze extra voorzieningen toch onvoldoende vordering in de opleiding, dan kan het bevoegd gezag aan het advies een besluit tot ontbinding van de onderwijsovereenkomst verbinden. Dat is een 'negatief bindend studieadvies'.

In bijlage 1 is een voorbeeld uit Friesland opgenomen op basis waarvan een studieadvies tot stand kan komen.

4 Organisatie en procedure van de intake

Mbo-scholen organiseren de intake op heel verschillende manieren. Soms is er sprake van een centrale intake, soms is de intake decentraal tot op het niveau van de onderwijsteams. Er zijn ook tussenvormen. Daarnaast is er soms een trajectbureau of servicebureau bij de intake betrokken. Zo'n bureau functioneert als een soort tweede lijn. Daarbinnen participeren specialisten op het gebied van zorg en begeleiding.

Intakeprocedures kunnen verschillen, niet alleen binnen de school, maar ook per doelgroep. In veel gevallen is er een gesprek met de leerling en het thuisfront, soms ook aan de hand van het doorstroomformulier van de toeleverende school. Soms wordt besloten tot directe plaatsing, in andere gevallen organiseert de mbo-school een tweede gesprek. Bij dat tweede gesprek zijn soms, naast de leerling en het thuisfront, ook een of meer ketenpartners betrokken. Daarbij kan de school kijken Gekeken kan worden of extra voorzieningen nodig zijn om tot toelating over te kunnen gaan. Dat laatste kan de school ook in de onderwijsovereenkomst vastleggen.

Belangrijk is dat de school intern goede afspraken heeft gemaakt over de organisatieprocedure van de intake. Transparantie is het kernbegrip. Ook voor de omgeving en toekomstige studenten. Dat voorkomt dat studenten gaan shoppen, binnen de school of tussen scholen.

5 Leerlingen die zijn uitgevallen uit het vo

Aandachtspunten vooraf:

- Er is informatie vanuit het vo (nooit varen op een bron!). Zorg voor een warme overdracht;
- Ouderparticipatie (in principe geen gesprek zonder ouders). Idee: eerste deel van het gesprek alleen met de leerling en het tweede deel met de ouders.
- Maak afspraken met het vo, bijvoorbeeld over vmbo bb vijfdejaars leerlingen.
- De tijdsfactor kan een probleem zijn: hoeveel tijd gaat dit kosten? (mogelijk zaken verschuiven naar een eerste instroomgesprek met de loopbaanbegeleider).
- Als er een 'onderbuikgevoel' is over een intake, onderbouw dit dan met feiten.

Wat moet er in intake aan bod komen?

De schoolloopbaan van de uitgevallen leerling is een goede indicator (dit is ook aanknopingspunt voor de loopbaanbegeleiding). Wat is de reden van uitval? Wat is er binnen het vo gebeurd (welke hulp is aangeboden)? De redenen voor uitval zijn onder te verdelen in vier categorieën:

1. Cognitie
2. Gedrag/verzuim
3. Overbelasting
4. Beperking

Ad. 1 Cognitie

Ga na of iemand in aanleg **leerbaar** is. Raadpleeg hiervoor rapporten en onderzoeksverslagen. Maak gebruik van een capaciteitentest (bijvoorbeeld van NOA, het psychologisch adviesbureau verbonden aan de Vrije Universiteit van Amsterdam of van AMN een bureau uit Arnhem. . Ga ook in gesprek met de school van herkomst. Zet een nulmeting voor taal en rekenen in (bijvoorbeeld TOA-toetsen van bureau ICE of de TNT - taalniveautest- van Deviant) en vorm je een goed beeld van de schoolloopbaan (dat is ook van belang bij 'terugvallers').

Ad. 2 Gedrag/verzuim

Ga na of iemand **schoolbaar** is. Daarvoor is het advies van de school van herkomst van belang. Bespreek de presentie en het verzuim op de vorige school. Ga na of de leerling afspraken kan nakomen, kan omgaan met instructies/gezag (is de leerling te sturen?) en kan functioneren in een groep. Ook in een assessment zijn deze zaken goed te onderzoeken.

Ad. 3 Overbelasting

Ga na welke instanties bij de leerling betrokken zijn. Dit kun je aan de leerling en zijn/haar ouders vragen, maar ook aan de school van herkomst. Het is belangrijk toeleveranciers, zoals de leerplichtambtenaar, bij het intakegesprek te betrekken. Sommige scholen hebben een toestemmingsverklaring voor het opvragen van informatie bij instanties

ontwikkeld (school 23 Summa College). Andere scholen sturen voorafgaand aan het gesprek een vragenlijst toe als uitgangspunt voor het gesprek (Scalda). De kernvraag is of de mbo-school de leerling datgene kan bieden wat nodig is om de opleiding met succes af te sluiten. Soms is daar hulp van derden bij nodig. Leg zaken vast in een handelingsplan. Bijvoorbeeld: welke zorg en begeleiding heeft de student nodig naast het schooltraject om succesvol te zijn (geen hulp kan bindend zijn)? Dit is van belang in het kader van veiligheid.

Ad 4 Beperking

Stel in overleg met de leerling, ouders en school van herkomst de ondersteuningsbehoefte vast. Dan kan bijvoorbeeld ook met de IVO-methodiek. Het gaat daarbij om de volgende vragen: Hoeveel vraagt de leerling in aandacht en tijd? In hoeverre moet het onderwijsmateriaal aangepast worden? In hoeverre moet de fysieke omgeving aangepast worden? Is er voldoende expertise binnen het team om deze leerling op te vangen? Hoe zijn andere instanties bij de leerling betrokken?

Uiteindelijk moet de mbo-school antwoord kunnen geven op de vraag wat de leerling nodig heeft om de opleiding met succes af te kunnen sluiten. Dan komt de kernvraag; kan de mbo-school dat zelf bieden of zijn daar anderen bij nodig? Binnen de opleiding moeten hierover afspraken gemaakt worden. Leg ook deze zaken vast in een handelingsplan.

Andere tips/ideeën Informatie geven: scheiden van de intake door vooraf een informatiebijeenkomst te beleggen.

Laat leerling zelf met een plan (wat heb ik aan begeleiding nodig?) komen tijdens het formuleren van de afspraken.

- Wat zijn de grenzen tijdens de intake?
 - Regionale grenzen (is zorg op afstand mogelijk?)
 - IQ (minimaal 75)
 - Gedrag
 - Achterhouden van informatie
 - Kan het team dit aan?
- In het studieadvies moeten de volgende zaken terugkomen (uitgangspunt: geen studievorderingen over de hele linie):
 - Resultaten
 - Presentie
 - Overbelasting

In bijlage 2 vindt u een voorbeeld van ROC de Leijgraaf van het proces van intake en begeleiding tot het uitbrengen van een studieadvies.

6 Leerlingen vanuit praktijkonderwijs en voortgezet speciaal onderwijs^[1]

In de praktijk komen drie varianten voor waarbij het praktijkonderwijs samenwerkt met roc's om leerlingen de kans te geven een entreeopleiding (voorheen aka/mbo-1) te volgen.

1. Docenten van het praktijkonderwijs verzorgen het onderwijs. De leerlingen zijn niet ingeschreven op het roc. Als ze gediplomeerd willen worden, worden ze ingeschreven als extraneus bij een roc. Voorheen ontving een roc daarvoor van de overheid 'diplomabekostiging'.
2. Het praktijkonderwijs verzorgt een soort voortraject op de eigen school. Als een leerling 'er klaar voor is' wordt hij of zij ingeschreven bij het roc. Het roc krijgt bekostiging.
3. De leerling wordt ingeschreven bij het roc en volgt daar ook onderwijs. Daarnaast zijn nog allerlei 'tussenvarianten' mogelijk.

Intake bij inschrijving

De intake door het roc is van belang op het moment dat de leerling ook *daadwerkelijk* bij het roc wordt *ingeschreven*. Dan kan het roc beoordelen of het traject voor de deelnemer haalbaar is. Goede afspraken met het praktijkonderwijs over toelating zijn daarbij van belang. Leerlingen willen graag naar het mbo, omdat het roc hen status geeft. Dat idee wordt veelal gevoed door ouders die liever een mbo-diploma zien dan een diploma van het praktijkonderwijs en branchecertificaten. Zelfs als blijkt dat leerlingen die met een branchecertificaat aan het werk gaan, dat veelal duurzaam doen. Werkgevers schatten een dergelijk certificaat zeer zeker op waarde.

Als het gaat om toelating tot de entreeopleiding, zijn de volgende zaken van belang: een voortgangsdokument vanuit het praktijkonderwijs, zorgdossier, doorstroomformulier en doorstroomadvies (richting mbo-2 of eventueel werk).

Tijdens het intakegesprek moet duidelijk worden dat doorstroom naar niveau 2 afhankelijk is van het taal- en rekenniveau 2F. In veel gevallen is het wellicht zinvoller de overstap naar het roc niet te maken, maar in plaats daarvan, begeleid vanuit het praktijkonderwijs, de arbeidsmarkt op te gaan. Vandaar dat het belangrijk is dat het roc in het gesprek ook alternatieven laat zien. Wellicht is een proefperiode op het roc wenselijk of een voortzetting van begeleiding door het praktijkonderwijs. Als beide scholen hiertoe onder voorwaarden bereid zijn, dan kan een en ander georganiseerd worden. Uiteraard moeten, bij toelating, ook in dit geval de scholen de afspraken goed vastleggen.

^[1] Het vso is tijdens het gesprek niet specifiek aan de orde geweest.

'Intake' bij examinering

Als een leerling *alleen examen* doet, moet het roc ook bepalen of het halen van het examen realistisch is. Indicatoren hiervoor zijn: leertempo, sociaal gedrag, stage, verzuim, motivatie en taalontwikkeling.

De examinering kan vele vormen hebben. Afspraken hierover moeten voor het praktijkonderwijs en de leerling duidelijk zijn. Het roc kan deze afspraken voor de leerling bijvoorbeeld vastleggen in een soort examenovereenkomst. Bouwstenen hiervoor kan het roc ontlenen aan de onderwijsovereenkomst. Zie daarvoor de brochure '[Handreiking samenwerking praktijkonderwijs – mbo](#)'.

7 Probleemleerlingen rond de twintig jaar

Probleemleerlingen rond de twintig jaar zijn in veel gevallen voortijdig schoolverlaters, die de gemeente naar het roc stuurt om een startkwalificatie te halen. Studiefinanciering is een voorliggende voorziening. Binnen deze categorie vallen ook de jonge moeders waarvoor kinderopvang eveneens een voorliggende voorziening moet zijn.

Past onderwijs?

Bij deze groep jongeren is vaak sprake van multiproblematiek. De 'onderwijsloopbaan' is meestal niet goed in beeld te krijgen. Gegevens ontbreken en zijn moeilijk te achterhalen. Inzet van het ZorgAdviesTeam is heel belangrijk, evenals het testen van de cognitie en leerbaarheid. Bij de intake moeten deze jongeren alles aanleveren wat ook andere studenten moeten aanleveren. De ontbrekende gegevens moeten vervolgens via vragenlijsten, een cv en een uitgebreide bespreking van de leefsituatie aan de orde komen. Ook is het belangrijk dat het roc contact opneemt met de vsv- en rmc-ambtenaren om informatie boven tafel te krijgen. Soms is een gesprek lastig, omdat de jongere 'gestuurd' wordt en naar school 'moet', vanwege een uitkering.

Het is belangrijk te achterhalen of een opleiding voor de jongere op dit moment inderdaad de juiste oplossing is. Waarom zou het nu wel lukken succesvol te zijn? Wat is er nu anders dan toen? En welke begeleiding en zorg zijn nodig? Op welke manier kan het roc die begeleiding en zorg als voorwaarde opleggen? Gesprekken met de gemeente zijn hiervoor noodzakelijk. Schulden kunnen een drempel zijn voor toelating. Jongeren kunnen dan geen studiefinanciering krijgen. Dit betreft mogelijk de helft van de probleemjongeren in deze leeftijdscategorie. Problemen met schulden, verslaving, verkeerde vrienden en justitie kan het onderwijs uiteraard niet oplossen. Een alternatief 'pre-entree' biedt dan wellicht een oplossing.

Pre-entree

Het onderwijs is niet voor al deze jongeren de geschikte weg, of beter gezegd *nog* niet de geschikte weg. Dat betekent dat voor deze doelgroep gekeken moet worden naar alternatieven. Hiervoor zijn de inzet van de gemeente en gemeentelijke budgetten van belang. Ondanks het feit dat er veel verschillen per gemeente zijn, moeten het roc en de gemeente samen proberen te komen tot de ontwikkeling van dergelijke alternatieven. Sommigen noemen dat een soort pre-entree.

Studieadvies

Het studieadvies is voor deze doelgroep van belang. Niet om hen uiteindelijk 'weg te sturen', maar om te zorgen voor een goede begeleiding. Daarnaast kan bij deze doelgroep shopgedrag optreden. Wellicht hebben deze jongeren al eerder een entreeopleiding gedaan, hebben ze twee jaar niet op school gezeten en komen ze nu nog een keer terug.

Tot slot geldt voor deze doelgroep ook dat de entreeopleiding onderwijs is, bekostigd vanuit het onderwijs. Onderzoek samen met de gemeente wat nodig is, ook als na vier maanden blijkt dat het onderwijs niet de juiste optie was.

In Friesland werken de scholen nauw samen met de gemeenten om ervoor te zorgen dat iedereen het aanbod krijgt waaraan hij of zij behoefte heeft.
Een werkschema vindt u in bijlage 3.

8 Anderstalige leerlingen vanuit de ISK en oudere inburgeringsgerechtigden

Deze groep onderscheidt zich van alle andere deelnemers aan de entreeopleiding door hun taalachtergrond. Gezien de taal- en rekeneisen die gesteld worden, zal het niet eenvoudig zijn de deelnemers in de nominale studieduur naar de eindstreep te begeleiden. Toch is dat voor deze doelgroep van groot belang.

Intake

Om de opleiding te kunnen volgen, heeft een deelnemer, zo blijkt uit onderzoek, bij de start van de opleiding een taalcapaciteit op minimaal NT2-niveau A2 nodig. Het is belangrijk om hiervan een bewijs te hebben dat niet te oud is (maximaal een half jaar). Daarnaast moet duidelijk zijn of de deelnemer in het bezit is van een diploma.

Bij SBB kunnen mbo-scholen vragen wat de waarde van het buitenlandse diploma is. Dit noemen we Internationale Diploma Waardering (IDW).

Als iemand verklaart geen diploma te hebben, is het goed dat vast te leggen in het aanmeldingsformulier of de onderwijsovereenkomst. Een mbo-school kan ook nog het diplomaregister van DUO raadplegen. Als daaruit niet blijkt dat de deelnemer een diploma heeft, kan de mbo-school niet veel anders dan afgaan op wat de deelnemer zegt. In dat laatste geval kan de school ook altijd een toets afnemen om te kijken of iemand toch toelaatbaar is tot een hoger mbo-niveau.

Nulmeting

Het taal- en rekenniveau van deze deelnemers is nog belangrijker dan van andere deelnemers. Daarom is het belangrijk ervoor te zorgen dat er na aanneming een nulmeting plaatsvindt op de referentieniveaus. In de onderwijsovereenkomst kan de school vastleggen dat de deelnemer bereid is extra taallessen te volgen (taalondersteuning).

Geen niveau A2?

Zoals gezegd gaat het hier om een kwetsbare doelgroep. Taal is heel belangrijk. De entreeopleiding is geen taalopleiding, maar een beroepsopleiding die in het Nederlands gegeven wordt en waarbij aan Nederlands en rekenen ook de 2F-eisen worden gesteld. Op het moment dat deelnemers niet over het juiste taalniveau beschikken om de entreeopleiding te kunnen volgen, is het belangrijk dat de gemeente ervoor zorgt dat de potentiële deelnemer via taallessen dat niveau wel behaalt. Daarvoor hebben de gemeenten nu, en krijgen de centrumgemeenten met ingang van 2015, een budget om de scholing te verzorgen. De gemeente (centrumgemeente) kan die scholing bij het roc inkopen of bij een commerciële taalaanbieder. Het roc maakt hierover goede afspraken met de gemeente, voordat de deelnemer tot de opleiding wordt toegelaten.

Tot slot

De entreeopleiding is geen taalopleiding, maar een opleiding die opleidt voor een plek op de arbeidsmarkt of voor doorstroom naar een opleiding op niveau 2. Daarom is het belangrijk goed te kijken welke opleiding een potentiële deelnemer in het land van herkomst gevolgd heeft. We moeten immers voorkomen dat een arts, vanwege onvoldoende kennis van het Nederlands, wordt geschoold als schoonmaker in de groothuishouding.

9 23-plus-volwassenen, werkenden en niet-werkenden

Veel deelnemers van 23-plus zijn bbl-studenten. Het zijn studenten die in de toekomst een bbl-traject volgen, gebaseerd op een van de negen profielen, zoals opgenomen in het nieuwe kwalificatiedossier van de entree-opleiding. De doelgroep meldt zich deels via opdracht van de gemeente. Het zijn ook ouderen die werken en van hun werkgever de gelegenheid krijgen zich verder te ontwikkelen. Het is een groep die weer aan school moet wennen en ook moet wennen aan de opdracht om taal en rekenen op niveau 2F af te sluiten.

Te veel aandacht voor taal en rekenen?

Het idee leeft dat teveel aandacht van bbl-studenten, zeker op de lagere niveaus, naar taal en rekenen moet gaan. `Het gaat om vakmensen, niet of ze foutloos kunnen spellen` is een veel gehoorde opmerking. Dat is natuurlijk waar, maar juist taal- en rekenvaardigheden - de basisvaardigheden - zijn van essentieel belang voor deze vakmensen. Als deze vakmensen over de kernvaardigheden op het juiste niveau beschikken, kunnen ze zich verder ontwikkelen en meedoen aan de trend van `een leven lang leren`. Als ze de kernvaardigheden op het juiste niveau beheersen, kunnen ze ook een stap in hun carrière maken en maken ze meer duurzaam kans op geschoold werk. Dat blijkt uit het onlangs gepubliceerde PIACC-onderzoek. Een mbo-diploma staat garant voor doorstroommogelijkheden in de beroepskolom. Die doorstroom moeten we als bekostigd onderwijs stimuleren, niet blokkeren.

De meeste deelnemers van 23 jaar en ouder volgen een bbl-opleiding, maar er zijn ook bol-deelnemers. Beide groepen verdienen aandacht voor vakontwikkeling, maar zeker ook voor het realiseren van het vereiste taal- en rekenniveau. In de bol en bbl is het mogelijk langere tijd in de taal- en vakontwikkeling van deze deelnemers te investeren. Na de entreeopleiding kunnen deelnemers, ook zonder diploma van de entreeopleiding, doorstromen naar een niveau 2-opleiding. Uiteraard moet er dan zicht zijn op de mogelijkheid om de opleiding op het juiste niveau voor taal en rekenen af te sluiten.

Het grote verschil met deelnemers die direct vanuit het vmbo of praktijkonderwijs naar de entreeopleiding doorstromen, is dat scholing constant - tot het moment van inschrijving op het roc - heeft plaatsgevonden. De 23-plussers komen voor het eerst in jaren weer met taal- en rekenonderwijs in aanraking. Voortgang heeft dan een meer voorspellende waarde.

Intake

Een aantal 23-plus-deelnemers is van allochtone afkomst en valt dus in de vorige categorie.

Om voor deze doelgroep het volgen van de entreeopleiding mogelijk te maken, is NT2-onderwijs, gefinancierd door de gemeente zoals aangegeven, van belang.

Het achterhalen van het opleidingsniveau en eventueel behaalde diploma's is belangrijk.

Waarschijnlijk zijn veel van deze deelnemers niet terug te vinden in BRON, omdat er destijds nog geen verplicht registratiesysteem was. Als deelnemers vakinhoudelijk meer aankunnen dan een entreeopleiding, moet een mbo-school daarmee rekening houden. Het is immers belangrijk

dat de deelnemers vakinhoudelijk gemotiveerd worden om zo ook de motivatie voor niveauverhoging voor taal en rekenen te kunnen opbrengen.

De volgende aspecten zijn naast de NAW-gegevens van belang:

- Een portfolio met gegevens over de loopbaan (werk), scholing en stage-ervaringen.
- Een motivatiebrief van de student, waarin hij/zij de motivatie voor de opleiding onderbouwt.
- Als het om een bbl-student gaat, is ook een aanbeveling van de werkgever van belang.
- Indien noodzakelijk wordt ook gekeken of specifieke begeleiding noodzakelijk is.
- Verder kan de mbo-school een aantal testen afnemen. Het gaat om een capaciteiten- en persoonlijkheidstest en een taal- en rekentest.
- Mogelijk zijn er, net als bij probleemjongeren van rond de twintig jaar, problemen met schulden, verslaving, verkeerde vrienden en justitie. Deze problemen kan het onderwijs uiteraard niet oplossen.

Jonge ouders

Binnen deze doelgroep komen ook jonge ouders voor. Kinderopvang is van belang om ervoor te zorgen dat de ouders zich op hun scholing en, in geval van een bbl-opleiding, op hun werk kunnen concentreren. Ook hier is actie vanuit de gemeente noodzakelijk.

10 Tot slot

Elke school denkt na over de eigen aanpak van de organisatie van de entreeopleiding, maar ook over de intake en de manier waarop de school met het studieadvies omgaat. Elke school ontwikkelt eigen instrumenten voor deze opdracht. Instrumenten die passen bij de verschillende doelgroepen en eigen visie.

Het gaat om wielen en die wielen moeten passen bij de auto. Wielen hebben ook een basisvorm. En die basisvormen kunnen scholen met elkaar uitwisselen om daar vervolgens hun eigen wielen mee te ontwikkelen. In de bijlagen staat een aantal van die basisvormen. De laatste bijlage is een lijst met e-mailadressen van degenen die een bijdrage leverden aan deze notitie door hun aanwezigheid bij bijeenkomsten. Heb je een basisvorm: mail hem rond. Wil je weten hoe de basisvormen van anderen eruit zien? Vraag ernaar!

Jans en Louske, bedankt voor jullie input voor deze notitie.

Meer informatie

Mieke de Haan, beleidsadviseur MBO Raad: m.dehaan@mboraad.nl

Bijlagen

- Bijlage 1 Beoordelingslijst studieadvies (Friesland)
- Bijlage 2 Van intake tot studieadvies (ROC de Leijgraaf)
- Bijlage 3 Scholing en ondersteuning (Friesland)
- Bijlage 4 Eigen verklaring (Da Vinci College)
- Bijlage 5 Mentorformulier (Da Vinci College)
- Bijlage 6 Intake instrumenten

Beoordelingslijst studieadvies

COLLEGE

Gegevens	
Naam:	Studentnummer:
Groep / Klas:	Afname: 1
Afname door:	Datum afname:
Presentie:	Periode:

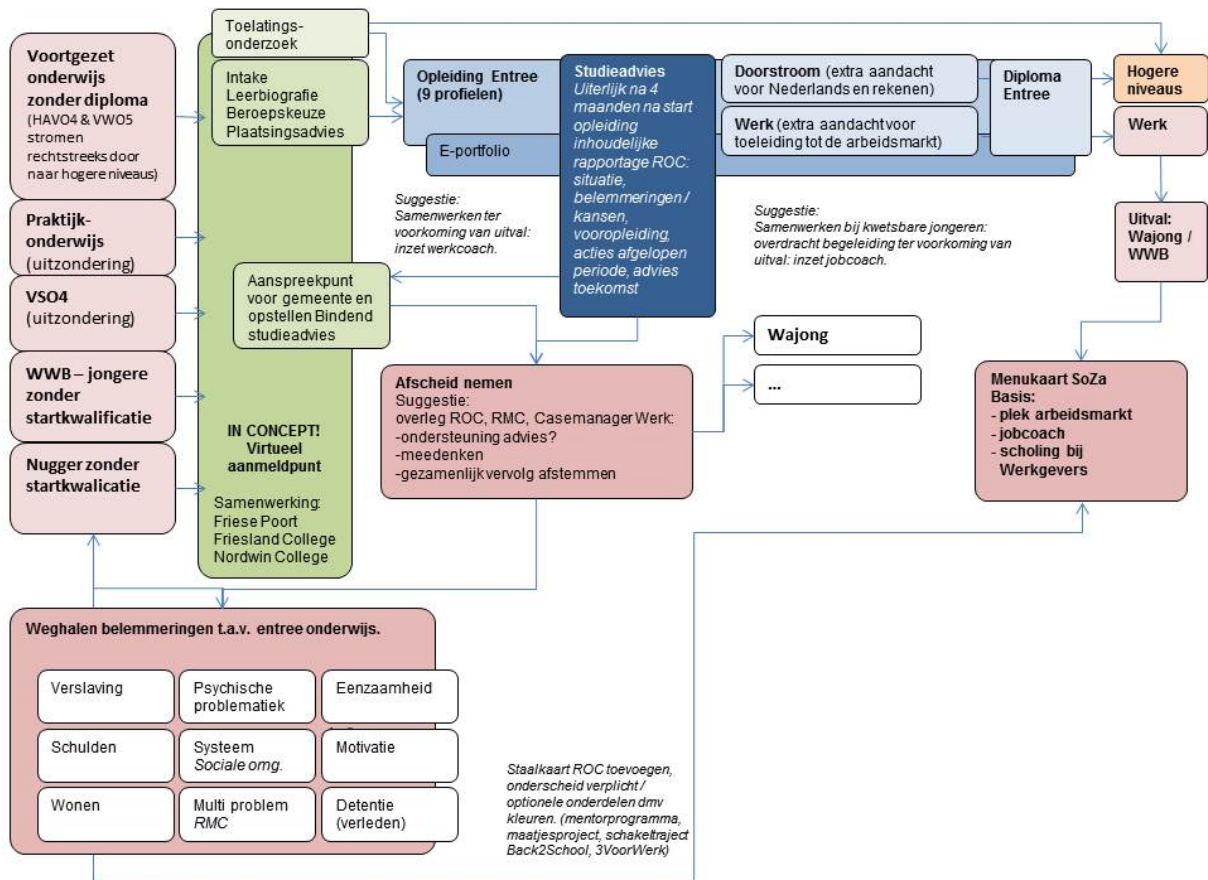
Scorelijst		
	O M G U	
Cognitieve ontwikkeling		Cognitieve ontwikkeling
Heeft weinig inzicht in leerstof	☐ ☐ ☐ ☐	heeft veel inzicht in leerstof (theorie)
Heeft weinig inzicht bij praktijkopdrachten	☐ ☐ ☐ ☐	veel inzicht (praktijkopdrachten)
Laat weinig inzicht zien bij bpx	☐ ☐ ☐ ☐	veel inzicht
Gedrag		Gedrag
Gesloten houding	☐ ☐ ☐ ☐	open houding
Weinig zelfvertrouwen	☐ ☐ ☐ ☐	veel zelfvertrouwen
Onopvallend aanwezig	☐ ☐ ☐ ☐	opvallend aanwezig (gedrag in de klas)
Wisselend gedrag en stemmingen	☐ ☐ ☐ ☐	stabiel
Onbetrouwbaar	☐ ☐ ☐ ☐	betrouwbaar
Niet aanspreekbaar op gedrag	☐ ☐ ☐ ☐	wel aanspreekbaar op gedrag
Denkprocessen		Denkprocessen
Weinig motivatie	☐ ☐ ☐ ☐	veel motivatie
Star in denken	☐ ☐ ☐ ☐	flexibel denken
Weinig inzicht in eigen functioneren	☐ ☐ ☐ ☐	veel inzicht in eigen functioneren
Aanpak gedrag / maken van opdrachten		Aanpak gedrag / maken van opdrachten
Moeite met plannen	☐ ☐ ☐ ☐	goede planning
Heeft geen overzicht	☐ ☐ ☐ ☐	heeft wel overzicht
Veel begeleiding nodig	☐ ☐ ☐ ☐	weinig begeleiding nodig (zelfstandigheid)
Laag werktempo	☐ ☐ ☐ ☐	hoog werktempo
Moeite met samenwerken	☐ ☐ ☐ ☐	goed samenwerken
Eindresultaat van opdracht is onvoldoende	☐ ☐ ☐ ☐	eindresultaat is goed
Slechte concentratie	☐ ☐ ☐ ☐	goede concentratie
Geen initiatief	☐ ☐ ☐ ☐	veel initiatief

Bijlage 2

Deze eerste kolommen hebben we als werkgroep opgesteld, als wenselijke situatie			Deze kolommen nemen we mee in de bespreking met deskundigen m.b.t. digitale informatie	
Tijd	doel	Inzet van middelen	van	naar
Intake	<ul style="list-style-type: none"> • Kennismaking met de leerling • Kennismaking met thuissituatie • Kennismaking met schoolloopbaan 	<ul style="list-style-type: none"> • Aanmeldformulier • Doorstroomformulier • Gespreksformulier bij intake 	<ul style="list-style-type: none"> • BCC • BCC • intaker 	<ul style="list-style-type: none"> • Intaker • Intaker • coach
	<ul style="list-style-type: none"> • Cognitie kennen van de leerling 	<ul style="list-style-type: none"> • NOA-capaciteitentest. Of leerling heeft een recent (2 jaar) onderzoek 	<ul style="list-style-type: none"> • SCO 	<ul style="list-style-type: none"> • Intaker/coach
	<ul style="list-style-type: none"> • Informatie over een eventuele diagnose leren kennen 	<ul style="list-style-type: none"> • Extern onderzoeksverslag. Dit wordt ingezet, om te weten wat de onderwijsbehoeften van een leerling zijn. 	<ul style="list-style-type: none"> • leerling 	<ul style="list-style-type: none"> • intaker/coach
	<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuningsbehoeften vaststellen op gebied van: <ul style="list-style-type: none"> - hoeveelheid aandacht – in tijd/handen - onderwijsmateriaal – in beschikbaarheid en aanpassingstijd - fysieke omgeving beschrijving (rustig, bewegingsruimte, verzorgingsruimte) - expertise beschrijving (teamexpertise en specialistische expertise) - verwevenheid andere instanties beschrijving (jeugdzorg, revalidatiekliniek) 	<ul style="list-style-type: none"> • In bijlage van OOK vastleggen • Handelingsplan opstellen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte 	<ul style="list-style-type: none"> • Intake / Intake plus (SCO) • SCO 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • coach
Eerste weken op school	<ul style="list-style-type: none"> • Leerhouding, studievaardigheden, werknemersvaardigheden en arbeidsbelasting leren kennen: <ul style="list-style-type: none"> - Werkhouding - Concentratie - Zelfstandigheid - Plannen - Studievaardigheid/aanpak 	<ul style="list-style-type: none"> • Observatielijst • Beroepscompetenties (vanuit het KD) 	<ul style="list-style-type: none"> • Docenten • Docenten 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • coach

	- Competenties			
	<ul style="list-style-type: none"> • Sociaal functioneren leren kennen: <ul style="list-style-type: none"> - Interactie in vrije situaties - Samenwerken - Contactuele vaardigheden - beroepshouding 	<ul style="list-style-type: none"> • Observatielijst (SCOL-Lijst?) • VSB vragenlijst 	<ul style="list-style-type: none"> • Docenten • SCO / AOB-Compaz 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • Coach
	<ul style="list-style-type: none"> • Emotioneel functioneren <ul style="list-style-type: none"> - Zelfvertrouwen - Intrinsieke motivatie 	<ul style="list-style-type: none"> • Observatielijst (SCOL-Lijst?) • VSB Vragenlijst • Prestatie-motivatietest 	<ul style="list-style-type: none"> • Docenten • SCO / AOB-Compaz • SCO 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • Coach • Coach
	<ul style="list-style-type: none"> • Inzicht schoolse vaardigheden 	<ul style="list-style-type: none"> • O-meting CTR • Evt. studievaardigheidsvragenlijst van ICE 	<ul style="list-style-type: none"> • CTR • SCO 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • Coach
	<ul style="list-style-type: none"> • Aan- afwezigheid rapportage 	<ul style="list-style-type: none"> • Ipas 	<ul style="list-style-type: none"> • Ipas-systeem 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach
Observatielijsten worden 2x ingevuld, na 1 maand vindt er een leerling bespreking plaats				
Tijd	doel	Inzet van middelen		
Maand 1	Leerling in beeld brengen, zorgbehoeften vaststellen (aanvullend op intake)	<ul style="list-style-type: none"> • POP-gesprek leerling om het in beeld gebrachte overzicht te bespreken en een leerpunt uit te halen voor komende maand. Leerling formuleert eigen leerpunt. • Handelingsplan wordt opgesteld 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • SCO 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • Coach
Maand 3	<ul style="list-style-type: none"> • Groei van leerling bekijken • Voorlopig advies. 	<ul style="list-style-type: none"> • Observatielijsten en leerresultaten • Beroepscompetenties 	<ul style="list-style-type: none"> • Docenten • Docenten 	<ul style="list-style-type: none"> • Coach • Coach

Bijlage 3

EIGEN VERKLARING

Hierbij verklaart: «Roepnaam» «Voorvoegsel» «Achternaam»

OV- nummer: «Nummer»

cursist van het Da Vinci College , locatie NRD

Datum:

dat hij/zij

- geen afgeronde middelbare schoolopleiding heeft
- geen diploma VMBO heeft
- het diploma VMBO Basisberoepsgerichte leerweg (niveau1) heeft
- een middelbare schoolopleiding in het buitenland heeft afgemaakt, die qua niveau lager is dan VMBO
- een middelbare schoolopleiding in het buitenland heeft afgemaakte, die qua niveau gelijk of hoger is dan VMBO niveau 2
- een VMBO diploma Kaderberoepsgerichte leerweg (niveau2) of Gemengde leerweg heeft (niveau2)
- een VMBO diploma Theoretische leerweg (niveau2) heeft
- een HAVO-diploma heeft of hoger namelijk: - diploma
- HBO of Universiteit, te weten.....
- Anders: Niveau(s):
.....

Voor de aangekruiste opleiding geldt:

Richting opleiding:

Begindatum opleiding:

Einddatum opleiding:

Hoogste leerjaar:

Diploma behaald: JA / NEE

Dordrecht,

Handtekening:

INFORMATIE V(MB)O → MBO
(versie 2013)

Mentorformulier in te vullen door de mentor van huidige school of school waar je na 1-1-2013 uitgeschreven bent.

A-DEEL ALGEMENE GEGEVENS

A1 LEERLINGGEGEVENS	
Achternaam	
Roepnaam	
Geboortedatum	
Opleiding van da Vinci waarvoor leerling is aangemeld. Op welke locatie?	

A2 SCHOOLGEGEVENS	
Naam en adres verwijzende school (bij voorkeur stempel)	
Onderwijsvorm & extra ondersteuning / begeleiding.	☐ VMBO-BBL ☐ VMBO-GL ☐ VMBO-KBL ☐ VMBO-TL = Heeft de leerling een LWOO-indicatie? Ja / nee = Volgt de leerling de VMBO-BBL leerweg in de vorm van LWT (leerwerktraject)? Ja / nee ☐ Praktijkonderwijs (PrO) Ander voortgezet onderwijs: ☐ Indien LWOO, LWT of PrO, dan ook deel B invullen s.v.p.
Naam, tel.nr. en e-mailadres mentor	Naam: Telefoonnummer E-mailadres:

A3 GEGEVENS SCHOOLLOOPBAAN	
Heeft de leerling wel eens gedoubleerd in het voortgezet onderwijs?	☐ Neen ☐ Ja, klas
Heeft de leerling speciale zorg ontvangen?	☐ Neen ☐ Ja Indien "ja", dan ook deel B invullen s.v.p.
Kiest de leerling een andere MBO-opleidingsrichting dan het best past bij de richting die hij/zij op het VMBO volgde.	☐ Neen ☐ Ja Zo ja, wat is daarvan de reden; bent u het eens met deze keuze?

A4 VERZUIM	
Is er sprake geweest van veelvuldig verzuim?	☐ Nee (ga naar vraag A5) ☐ Ja, geoorloofd ☐ Een enkele keer ☐ Vaak ☐ Ja, ongeoorloofd ☐ Een enkele keer ☐ Vaak
Kwam de leerling zorgwekkend vaak te laat in de les?	☐ Ja ☐ Nee
Is de leerling zorgwekkend vaak uit de les verwijderd?	☐ Ja ☐ Nee
Is er over bovengenoemde punten contact geweest met de leerplichtambtenaar?	☐ Nee ☐ Ja

A5 GEZONDHEID - HANDICAP
Heeft de gezondheid – handicap van deze leerling invloed op zijn / haar schoolprestaties? ☐ Ja ☐ Nee
Aard van de handicap:
Zo ja, op welke wijze merkt u dat of op welke wijze moet het MBO hiermee rekening houden?
→ Als leerling – deelnemer LGF (rugzakje) heeft, wilt u dan ook B3 invullen. → Als leerling – deelnemer gezondheidsproblemen of een handicap heeft, wilt u er dan op wijzen dat het voor hem / haar belangrijk is ook deel C van het loopbaandossier volledig en eerlijk in te vullen.

A6 CONTACT (met servicecentrum)
Er kunnen redenen zijn waarom u het wenselijk acht dat er mondeling informatie overgedragen wordt van uw school naar het MBO. Is daarvan bij deze leerling sprake? Ja / nee
Zo ja, dan moet er contact opgenomen worden met:
Naam:
Functie:
Telefoonnummer:
E-mailadres:
Op welke dagen / dagdelen bent u het best bereikbaar:
.....

B-DEEL SPECIALE ZORG (hoeft alleen ingevuld te worden als er sprake was van LWOO, LWT of Praktijkonderwijs of "speciale zorg"; zie A2 of A3).

B1 SPECIALE ZORG IN HET VO	
<p>Algemeen: Was er bij deze leerling sprake van gedragsproblematiek? ☐ Nee ☐ Ja</p> <p>Zo ja op welke wijze uitte zich dat:</p> <p>LWOO of Praktijkonderwijs: indicatie hiervoor is leerachterstand. Wordt / werd deze leerachterstand veroorzaakt door:</p> <p>☐ Beperkte intellectuele vermogens</p> <p>☐ Sociaal-emotionele belemmering of stoornis</p> <p>Leerwerktraject: Waarom volgde de leerling de VMBO opleiding in de LWT variant?</p>	
<p>Ontving de leerling speciale zorg? Zo ja, van wie? (b.v. Mentor, Remedial teacher, Logopedist, Ambulant begeleider, GGD, Jeugdarts, Schoolmaatschappelijk werker.)</p>	<p>☐ Nee ☐ Ja</p>
<p>Wat was de kern van de problematiek ? (b.v. dyslexie, adhd)</p>	
<p>Heeft de begeleiding voldoende effect gehad?</p>	<p>☐ Ja ☐ Nee</p>
<p>Is deze begeleiding afgerond en beëindigd?</p>	<p>☐ Ja ☐ Nee</p>
<p>Opmerkingen:</p>	

B2 AANDACHTSGEBIEDEN	
<p>Vindt u het nodig of gewenst, dat aan de leerling speciale zorg wordt verleend op het mbo ?</p>	<p>☐ Nee (ga door met B4)</p> <p>☐ Ja</p>
<p>Zo ja, op welke gebieden dient de speciale zorg gericht te zijn?</p>	
<p>Welke sterke kanten – eigenschappen van deze leerling maken zijn / haar kansen in het MBO groter?</p>	

B3 Leerling gebonden financiering (LGF)	
Valt de leerling momenteel onder de LGF-regeling? (rugzakje)	☐ Ja ☐ Nee Bij "nee", kunt u de rest van de vraag overslaan
Op grond van welke beperking heeft de leerling LGF	Cluster 1 ☐ Visueel gehandicapt Cluster 2 ☐ Doof ☐ Slechthorend (incl. spraakstoornis) ☐ Meervoudig Cluster 3 ☐ Lichamelijk ziek ☐ Langdurig ziek ☐ Zeer moeilijk lerend ☐ Meervoudig Cluster 4 ☐ Gedrags- of psychische problematiek
Wie is de ambulante begeleider op dit moment en wat is zijn/haar telefoonnummer?	Naam ambulante begeleider: Telefoonnummer: Organisatie:
Heeft de leerling een PGB (persoonsgebonden budget)	☐ Ja Hoeveel is beschikbaar voor zorg of ondersteunende / activerende begeleiding? ☐ Nee

B4 SOCIAAL-EMOTIONEEL	
Vertoont de leerling op school:	Agressief gedrag ☐ Ja ☐ Nee
	Faalangst ☐ Ja ☐ Nee
	Zelfbeeldproblemen ☐ Ja ☐ Nee
	Depressief gedrag ☐ Ja ☐ Nee
	Pestgedrag ☐ Ja ☐ Nee
Geeft de leerling op school moeilijkheden?	☐ Ja ☐ Nee
Is de leerling in het MD-team of ZAT besproken? Bij "ja" bij toelichting invullen tot welke actie dit heeft geleid.	☐ Ja ☐ Nee
Heeft dat resultaat gehad?	☐ Ja ☐ Nee
Zijn er andere problemen? Zo ja, welke	☐ Ja ☐ Nee
Toelichting:	

Bijlage 6

Intake instrumenten:

De **Multiculturele Capaciteiten Test -Middelbaar (MCT-M)**

De Gitters maken géén MCT-M maar een **schriftelijke trajectkeuzetoets van iCe**, omdat MCT-M vrij talig

AMN

De Educatiemeter

Nederlands en rekenen:

TOA instaptoetsen : Studievaardigheden Algemeen, Taalverzorging 1F – 2F – 3F toets 2,
Rekenen Economie en Nederlands Lezen 1F - 2 F.

TNT en RNT van Deviant

Studieadvies:

Competentiepaspoorten (voor het studie advies)